

Posudek vedoucí diplomové práce

Bc. Petra Počárovská, *Československý svaz žen v letech 1965-1975*, diplomová práce, Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, 2017, 173 stran.

Vedoucí práce: PhDr. Hana Havlůjová, Ph.D.

Hodnotící kritéria

	<i>splňuje</i>	<i>splňuje z větší části</i>	<i>splňuje z menší části</i>	<i>nesplňuje</i>
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.	x			
Metody využitě autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.	x			
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu .	x			
Struktura práce je vyvážená a logická.	x			
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .	x			
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb .	x			
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie .	x			
Autor správně cituje .	x			
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	x			

Celkové hodnocení (slovně)

Cílem diplomové práce Petry Počárovské je popsat vznik a fungování Československého svazu žen (ČSSŽ) v letech 1965 – 1975, a to zejména z hlediska politického, organizačního a ideologického působení na celostátní úrovni. Uvedenému záměru pak odpovídá pramenná základna, o kterou autorka svá zjištění opírá především. Výpovědi pramenů úřední povahy, které se dochovaly ve fondu Ústředního výboru ČSSŽ, porovnává a konfrontuje s výsledky obsahové analýzy hlavního tiskového média svazu, časopisu *Vlasta*. Názorně tak dokládá, nakolik a v jakém ohledu se v průběhu sledovaných let měnila – v souladu s centrální politikou KSČ – míra proklamovaného angažmá, či chceme-li rétorika, vrcholných orgánů ČSSŽ ve prospěch rovného postavení žen v socialistické společnosti.

V první kapitole Petra Počárovská nejprve stručně představuje vývoj ženského hnutí v Československu po druhé světové válce a upozorňuje rovněž na kontinuitu předválečných socialistických představ, které spojovaly rovné postavení žen ve společnosti s jejich ekonomickou samostatností. Přerod centrální ženské organizace v mocenský a ideologický nástroj státu v letech 1948 – 1966 vykresluje autorka především s pomocí odborné a dobové literatury. Vytváří tak nezbytný kontext pro pojednání o vzniku, struktuře a fungování ČSSŽ v letech 1967 – 1975, jež jsou obsahem následujících dvou kapitol. Detailnější vhled do vývoje tzv. politicko-výchovných, tj. ideologicky přijatelných promluv, jež se týkaly postavení a kvalifikace žen na pracovním trhu, ať už ve výrobě, službách nebo v zemědělství, ale také jejich tradičnější role v rodině, poskytuje závěrečná obsahová analýza vybraných článků z časopisu *Vlasta*.

Zejména poslední dvě kapitoly, ve kterých autorka mapuje proces opětovného osamostatnění i ujařmení ženské politiky, jenž se odehrával v těsné souvislosti s reformním hnutím konce šedesátých let v Československu, stejně jako tzv. druhé vlny feminismu ve světě, přináší řadu zajímavých postřehů. Mnohé z nich vyvolávají další otázky, jejichž zpracování by však vydalo na samostatné studie. Například, zda se na zavedení vázaného členství v ČSSŽ v roce 1968 podílela spíše nezbytnost demonstrovat „sílu“ reprezentovaných „ženských“ zájmů, nebo naopak potřeba výraznější kontroly nad svěřenou částí populace? Nakolik se proklamované záměry vedení ČSSŽ projevovaly nejen v legislativě, ale také v každodenní činnosti nižších organizačních složek svazu, a to zejména v souvislosti s uplatňováním Akčního programu ČSSŽ na přelomu let 1968/69? Do jaké míry se v rétorice představitelk ČSSŽ, ať už v rámci jejich oficiálních projevů nebo v ideologicky zaměřených článcích ve *Vlastě*, vzájemně podporovaly či svářely různé autorské identity (např. národní, stranická, feministická)?

Na tyto otázky, jak upozorňuje i Petra Počárovská, bude teprve třeba hledat odpovědi, neboť dosavadní výzkumy, stejně jako zkoumané prameny mohly přispět k jejich formulaci, nikoli však řešení. Vzhledem k tomu, že autorka svou diplomovou prací zdařile navazuje na tematicky příbuznou práci bakalářskou, ve které využívala rovněž svědectví pamětnic,¹ existuje naděje, že její další badatelské počiny na některé z výše uvedených otázek odpovědi ještě přinesou. Na stránkách posuzované diplomové práce již však Petra Počárovská doložila nejen velký zájem o studované téma, ale také schopnost dále jej samostatně kriticky zpracovávat a badatelsky rozvíjet. Práci proto doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 5. ledna 2018

PhDr. Hana Havlůjová, Ph.D., v. r.

¹ POČÁROVSKÁ, Petra, *Žena ve veřejném životě: dva příběhy z období normalizace*, bakalářská práce, Pedagogická fakulta UK, Praha 2014.